

Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry
Pro Lappviken förening för mental hälsa rf

VUOSIKERTOMUS

2022

Sisällysluettelo

- 1** Yleistä
- 2** Lapinlahden Lähteen organisaatiokaavio
- 3 - 4** Uusittu strategia
- 5** Jäsenyys
Vuosikokous
Hallinto
- 6** Toimihenkilöt ja työntekijät vuonna 2022
- 7** Talous
Toimitilat
- 8** Yhteistyökumppanit ja verkostoituminen
- 9 - 17** Toiminta
- 18** Vaikuttamistyö ja Lapinlahden Tulevaisuus

Yleistä

Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry (ark. Pro Lapinlahti) on vuonna 1988 perustettu yleishyödyllinen ja kansalaislähtöinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää mielenterveyttä ja ehkäistä mielenterveyden ongelmia kulttuurin ja ympäristön keinoin, vaalia Lapinlahden sairaala-alueen kulttuuriperintöä ja edistää alueen kulttuurihistoriallisen arvon mukaista toimintaa.

Yhdistys on ollut aktiivisesti muokkaamassa Lapinlahtea suljetusta sairaala-alueesta avoimeksi mielen hyvinvoinnin ja kulttuurin tapahtumapaikaksi, Lapinlahden Lähteeksi, yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa. Yhdistys vastaa innovatiivisen ja uudenlaista kaupunkikulttuuria edustavan Lapinlahden Lähteen avoimesta toiminnasta.

Toimintamuotoina ovat matalan kynnyksen yksinäisyyttä ehkäisevä, mielenterveyttä edistävä ja osallisuutta vahvistava ryhmätoiminta, tapahtumatoiminta, kaupunkiluontokeskus, viljelypalstat, asukastila, kotoutumista tukeva toiminta ja museotoiminta. Varainkeruutoimintaan kuuluu alueen kirpputori. Yhdistyksen omistama yhteiskunnallinen yritys Pro Lapinlahden tuki Oy harjoittaa kahvila- ja saunatoimintaa.

LAPINLAHDEN LÄHDE

Taiteiden, kulttuurin, mielen hyvinvoinnin ja pienyrityäjyyden keskus Lapinlandin entisessä mielisairaalassa Helsingissä.

Lapinlahden Lähteen organisaatiokaavio

LAPINLAHDEN LÄHDE OY

Omistaja: MIELI Suomen mielenterveysseura ry
Mieli Suomen Mielenterveys ry:n 100% omistama yhteiskunnallinen yritys.

Ylläpitää ja vuokraa Lapinlandin entisen mielisairaalan tiloja sekä harjoittaa ihmisten toiminta- ja työkykyä kehittävää toimintaa. Koordinoi Lapinlahti-yhteisön yhteistoimintaa sekä vaalii, puolustaa ja kehittää Lapinlandin kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia arvoja ja toimintaa yhdessä Lapinlahti-yhteisön muiden toimijoiden kanssa

Kiinteistöhuolto

Asiakaspalvelu ja myynti

Viestintä ja markkinointi

PRO LAPINLAHDEN TUKI OY ry

Pro Lapinlahti mielenterveysseuran tytäryhtiö, joka vastaa mielenterveysseuran liiketoiminnoista (lueteltu alla).

Vaalii, puolustaa ja kehittää Lapinlandin kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia arvoja ja toimintaa yhdessä Lapinlahti-yhteisön muiden toimijoiden kanssa.

Kahvila Lähde

Lähteen Sauna

Historiakierrokset, hyvinvointitoiminta

PRO LAPINLAHTI MIELENTERVEYSSEURA RY

Järjestää, koordinoi ja ylläpitää mielen hyvinvointia edistävää ja yksinäisyyttä vähentävää, kaikille avointa vapaaehtoistoimintaa, ryhmätoimintaa ja tapahtumia.

Vaalii, puolustaa ja kehittää Lapinlandin kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia arvoja ja toimintaa yhdessä Lapinlahti-yhteisön muiden toimijoiden kanssa.

Tapahtumat

Ryhmätoiminta

Vaikuttamistyö

Miitti-hanke

Vapaaehtoistoiminta

Mental Museum

Näyttelytoiminta

Kaupunkiluontokeskus

Kirpputori Lähteen Patina

Asukastila

Uusittu strategia

Yhdistys laati uuden strategiansa vuonna 2022. Sitä varten järjestettiin kolme strategiatyöpajaa, joissa yhdistyksen hallitus ja työntekijät yhdessä työstivät uutta strategiaa Lassi Rajamäen johdolla. Yhdistys perustaa toimintansa tähän uusittuun strategiaan, jossa on määritelty yhdistyksen perustehtävä, arvot ja visio.

Visio

Kansalaisjärjestö Pro Lapinlahti ylläpitää ja kehittää Lapinlahdesta kaikkien kaupunkilaisten kukoistavaa taiteen, kulttuurin ja mielen hyvinvoinnin keskusta. Yhdistys toimii yhdessä tekemisen innovatiivisena toiminta-alustana edistäen uudenlaista kaupunkikulttuuria. Yhdistys tukee Lapinlahden alueella avointa ja ei-kaupallista toimintaa.

Aktiiviset jäsenet ja vapaaehtoiset järjestävät erilaisia kulttuuri- ja hyvinvointitapahtumia alueen kukoistavassa yhdessä tekemisen tapahtumakeskuksessa, Lapinlahden Lähteellä. Yhdistys toimii aktiivisesti kulttuurihyvinvointiajattelun edistämiseksi. Eri kulttuurien välinen vuorovaikutus on luonteva osa Lapinlahden toimintoja. Yhdistys luo työllistymispolkuja kuntoutujille ja tukee eri syistä syrjäytymisvaarassa olevia.

Yhdistys on Helsingin kaupungille arvostettu ja toiminta-alueellaan strateginen aktiivinen kumppani ja tukee mm. alueen hyvinvointitalouden kehittymistä. Yhdistys toimii kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja kiertotaloutta edistäen.

Perustehtävä

Pro Lapinlahti mielenterveysseuran perustehtävänä on aktiivisesti puolustaa ja vaalia Lapinlahden sairaala-alueita keitaana, joka tarjoaa kaikille ihmisille mahdollisuuden ja tilan olla omana itsenään, myös haavoittuneena. Tämä keidas tukee helsinkiläisten mielen hyvinvointia monimuotoisesti kynnyksettömien kohtaamisten, kulttuurin ja Lapinlahden puiston ja miljööön keinoin. Lapinlahdessa kävijät pääsevät toteuttamaan itseään ja saavat voimaantumisen kokemuksia.

Yhdistyksen arvot

Moninaisuus

”Kaikkien Lapinlahti”

Lapinlahdessa toteutuu avoimuus, osallisuus sekä matala kynnyks. Miljö ja salliva ilmapiiri houkuttelevat mukaan toimintaan. Lapinlahti huomioi helsinkiläisyyden moninaisuuden. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan osallistujien moninaiset taustat. Lapinlahdessa työskennellään esteettömyyden eteen. Rakennushistoriallisten arvojen puitteissa tavoitteena on olla kaikille kaupunkilaisille avoin ja kaikkien saavutettavissa.

Yhteisöllisyys

”Kylä kaupungissa”

Lapinlahdessa ihmiset kohtaavat ja kansalaisjärjestön toiminnan kautta osallistuvat kulttuuriperinnön, puiston, oman ja kanssaihminen hyvinvoinnin vaalimiseen. Toimintaa toteutetaan ekologisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla. Lapinlahti tarjoaa merkityksellisyyttä, toimijuutta ja yhteisöllisyyttä. Osallistumisen tason jokainen määrittää itse. Osallistuminen ja oleminen on mahdollista myös rajallisilla voimavaroilla.

Turvallisuus

”Tule sellaisena kuin olet”

Osallistujat saavat fyysisen, henkisen ja sosiaalisen turvallisuuden kokemuksen. Siihen pyritään aktiivisilla valinnoilla ja toimilla. Alue on syrjinnästä ja kiusaamisesta vapaa, asiattomaan käytökseen puututaan turvallisen tilan periaatteiden mukaisesti. Jokaisella on yhteisvastuu kanssaihmiä, ympäristöä sekä kulttuurihistoriaa kohtaan. Sekä paikan että yksilön historian merkityksellisyyttä sekä jatkuvuutta vaalitaan ja kunnioitetaan. Ilmapiiri on suvaitsevainen ja salliva. Eri ihmisryhmien kokemaa stigmaa vähennetään aktiivisesti. Haluamme välittää Lapinlahden arvomaailmaa laajemminkin.

Jäsenyys

Yhdistyksen toiminta on avointa kaikille. Jäseneksi voivat liittyä kaikki, jotka haluavat olla mukana ja tukea toimintaa. Vuonna 2022 jäsenmaksu oli 15 euroa ja kannatusjäsenmaksu 100 euroa. Jäsenrekisterin ylläpidosta vastasi MIELI Suomen Mielenterveys ry. Jäseniä oli vuoden 2022 lopussa 167.

Vuosikokous

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 28.4.2022. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pentti Arajärvi, joka valittiin uudelleen yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi.

Hallinto

Hallituksen jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain puolet jäsenistä on erovuorossa. Puheenjohtaja valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 9 kertaa.

Yhdistyksen hallitus 2022 (vuosikokoukseen 28.4. asti)

Hallituksen puheenjohtaja: Pentti Arajärvi

Hallituksen varsinaiset jäsenet: Lassi Rajamäki varapuheenjohtaja (2020–2021), Irma Pillai (2020–2021), Michael Aston (2021–2022), Kristian Wahlbeck (2020–2021), Kasper Muttonen (2020–2021), Klaus Welp (2021–2022), Tuomas Karisto (2020–2021)

Hallituksen varajäsenet: Thomas Slätis (2021–2022)

Yhdistyksen hallitus 2022 (28.4. alkaen)

Hallituksen puheenjohtaja: Pentti Arajärvi

Hallituksen varsinaiset jäsenet: Michael Aston (2021–2022), Kristian Wahlbeck (2022–2023), Kasper Muttonen (2022–2023), Klaus Welp (2021–2022), Thomas Slätis (2022–2022), Eveliina Lafghani (2022–2023)

Varajäsenet: Irma Pillai (2022–2023), Tuomas Karisto (2022–2022)

Tilintarkastaja: Jonas Sandell / Auditplan

Taloudenhoitaja: Essi Manninen

Hallituksen sihteeri ja toiminnanjohtaja: Nonni Mäkikärki

Palstavastaavana on toiminut Antoine Chauveau.

Toimihenkilöt ja työntekijät vuonna 2022

Yhdistyksen henkilöstö:

Yhdistyksen palveluksessa vuoden aikana toimineet työntekijät:

MIITTI: Hankepääällikkö Alaa Altamimi, hanketyöntekijä Amjad Sher, Maija Mustajoki (1.2.2022 lähtien)

Taloudenhoitaja: Essi Manninen

Toiminnanjohtaja: Nonni Mäkikärki

Toimintakoordinaattori: Katja Liuksiala

Kaupunkiluontokeskuksen hanketyöntekijät: Taina Laaksoharju, Ilona Rautiainen (1.6.2022 lähtien)

Viestintävastajat: Jukka Leppikangas (viestintäkoordinaattori 1.6.2022 lähtien), Jennifer Ramirez (1.6.2022 lähtien) sekä Kirsi Aalto paikka auki-työntekijänä 1.4.2022 lähtien.

Asukastilakoordinaattori: Tuomas Karisto (1.9.2022 lähtien)

Lisäksi yhdistyksellä on vuoden 2022 aikana 9 palkkatukityöllistettyä työntekijää. Yhdistys tarjosi myös harjoittelupaikkoja työkokeilun jaksoille, kuntouttavaan työtoimintaan sekä opiskelijoille, etenkin kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoille.

Työterveyshuollosta vastasi Vantaan Työterveyden liikelaitos, kunnes työterveys siirtyi Terveystalolle yritysten yhdistyttyä. Toiminnanjohtaja Nonni Mäkikärki toimi työsuojelupääällikkönä.

Talous

Yhdistyksen tulonlähteet ovat avustukset, varainkeruu, jäsenmaksut sekä palstavuokrat. Yhdistys sai STEAlta kohdennettua avustusta (Ak) yksinäisyyttä vähentävään toimintaan työelämän ulkopuolella oleville, projektirahoitusta (C) mielenterveyttä edistävään ja kotoutumista tukevaan toimintaan sekä Paikka auki -avustusta osatyökykyisten ja nuorten palkkaamiseen, mikä mahdollisti viestintäavustajan palkkaamisen. STEAlta saadut avustukset kattoivat n. 80 % yhdistyksen tuotoista.

Vuonna 2021 yhdistyksen toimintaa tukivat lisäksi Helsingin kaupunki, Viola Ranin -säätiö sekä Tre Smeder -säätiö.

Varainhankintana yhdistys on myynyt tukituotteita, kerännyt palstavuokraa sekä ylläpitänyt vapaaehtoisvoimin toimivaa kirpputorimyymälä Patinaa. Tukituotteita myydään Kahvila Lähteellä sekä käsityöläisyhdistys Käsistä ry:n Puodissa.

Suurimmat yhdistyksen menoerät olivat palkat ja tilavuokrat. Yhdistyksen tilinpäätös osoitti tilivuodelta ylijäämää noin 6697,21 euroa. Noin 80 000 euroa käyttämättömiä STEA-avustuksia siirtyi seuraavalle tilivuodelle. MIITTI-hankkeen osuus käyttämättömistä varoista oli noin 52000.

Yhdistyksen tilintarkastajana toimi Audit Plan / Jonas Sandell ja kirjanpidosta ja palkanlaskennasta vastasi Kirjanpitotoimisto Harald Oy.

Toimitilat

Yhdistys toimii MIELI Suomen Mielenterveys ry:n tytäryhtiöltä Lapinlahden Lähde Oy:ltä vuokratuissa tiloissa sekä alueen päärakennuksessa että Venetsia-rakennuksessa. Päärakennuksessa yhdistyksellä on käytössä toimintaa varten ryhmätyötilat Valo sekä Wanha labra ja museotoimintaa varten Käytävägalleria. Venetsia-rakennuksessa yhdistyksellä ryhmätoimintaa varten niin kutsuttu Avoin tila. Kaupunkiluontokeskuksen vuokrasopimus irtisanottiin sisäilmahaittojen vuoksi 1.9.2022. Yhdistyksellä on yllä mainittujen tilojen lisäksi kolme toimistohuonetta käytössään.

Yhteistyökumppanit ja verkostoituminen

Yhdistys on laajasti verkostoitunut ja tekee jatkuvasti yhteistyötä useiden eri järjestöjen, yhteisöjen, Helsingin kaupungin sekä muiden toimijoiden kanssa. Helsingin kaupungin psykiatria- ja päihdepalvelujen kanssa toteutettiin matalan kynnyksen ryhmätoimintaa osastohoidosta avohoitoon siirtyville 20–30-vuotiaille mielenterveyskuntoutujille. Tavoitteena oli lisätä toimintaan osallistuvien valmiuksia palata opintoihin tai työelämään.

MIELI ry:n kanssa järjestettiin yhteistyössä mm. tapahtumia ja koulutuksia. Yhdistyksen toiminnassa hyödynnettiin laajasti MIELI ry:n kehittämiä toimintamalleja, materiaaleja ja koulutuksia. Yhteistyössä Cassandra ry:n kulttuuriyhdistämö Interkultin kanssa järjestettiin improvisoidun kokeellisen musiikin festivaali, konsertteja sekä taideinstallaatioita.

Autismisäätiö on useamman vuoden ajan tullut säännöllisesti kerran viikossa Lapinlahteen toteuttamaan ryhmätoimintaa. Ryhmä osallistuu usein yhdistyksen järjestämään matalan kynnyksen toimintaan, etenkin luontotoimintaan sekä puiston ylläpitotehtäviin. Ryhmätoiminnasta on myös siirtynyt osallistujia Pro Lapinlahteen kuntouttavaan työtoimintaan ja yksi työkokeilija myös palkkatuettuun työhön ensin yhdistykselle ja sitten yhdistyksen omistamaan kahvilaan.

Yhteistyö Lapinlahden sairaala-alueen muiden toimijoiden kanssa on luonnollisesti erittäin tiivistä, ja yhdistys toimiikin eräänlaisena alustana talon yhteistoiminnalle. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat Lapinlahden Lähde Oy, Osuuskunta Tilajakamo, Alvila ry sekä Inartes-taideterapiainstituutti. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita vuonna 2022 olivat Uudenmaan liitto, Sininauhasäätiö, Nicehearts ry ja Helsingin Työväenopisto.

Yhdistys toivottaa myös erilaisia ryhmiä tervetulleeksi tutustumaan vanhaan sairaala-alueen ja psykiatrian historiaan. Koronapandemian jälkeen vierailevia ryhmiä on ollut runsaasti. Järjestöt, peruskoulut, lukiot sekä kansainväliset opiskelijaryhmät ovat viikottaisia vieraita, joille mahdollisuuksien mukaan on tarjottu historian ja nykytoiminnan esittelyä.

Toiminta

Pro Lapinlahti toimii yhdessä MIELI Suomen Mielenterveys ry:n omistaman yhteiskunnallisen yrityksen Lapinlahden Lähde Oy:n kanssa Lapinlahden entisen psykiatrisen sairaalan säilyttämiseksi kaikille avoimena mielen hyvinvoinnin ja kulttuurin keskuksena, Lapinlahden Lähteenä. Tämän kansalaisten kaupunkilohuoneena toimivan keskuksen kulmakivinä ovat yhteisöllisyys, vertaisuus, osallisuus, vapaaehtoistoiminta, kulttuuri, luovuus, luonto ja kokonaisvaltainen hyvinvointi. Lapinlahden Lähde on turvallinen paikka tulla – myös elämän tuntuessa vaikealta.

Yhdistyksen toiminnan ensisijainen kohderyhmä ovat yksinäisyyttä elämäntilanteensa takia kokevat ja syrjäytymisvaarassa olevat aikuiset, etenkin mielenterveyskuntoutujat, maahanmuuttajataustaiset henkilöt sekä työelämän ulkopuolella olevat nuoret aikuiset ja ikääntyneet. Toimintamuotoina ovat mm. matalan kynnyksen ryhmätoiminta, projekti- ja tapahtumatyöryhmät, mielenterveyden edistämiseen tähtäävät koulutukset sekä yleisölle avoimet tapahtumat ja luennot.

Yhdistyksen työntekijöiden ammattitaito, sopeutumiskyky ja työlle omistautuminen näkyvät toiminnassa. Työntekijöiden lisäksi sitoutuneet, osaavat ja innostuneet ryhmänohjaajat, harjoittelijat ja vapaaehtoiset ovat avainasemassa toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Ohjaajat tuntevat osallistujat ja heidän kohtaamansa haasteet hyvin ja ovat herkkiä huomioimaan ryhmädynamiikkaan vaikuttavia tekijöitä. Moni ryhmä toimii vapaaehtois pohjalta, ja moni ohjaaja on kulkenut yhdistyksen kehittämää niin kutsuttua osallisuuden polkua pitkin. He ovat siirtyneet osallistujista vapaaehtoisiksi ja osa siitä edelleen ohjaajiksi. Kohderyhmä osallistuu toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen. Toiminnot tukevat myös toisiaan, ja osallistujat siirtyvät usein yhdestä toiminnasta toiseen.

Toiminta synnyttää vertaisuutta, mikä osaltaan vähentää yksinäisyyttä. Toimintavuodelta kerätystä palautteesta oli luettavissa, että toimintaan osallistuneiden elämäntilanteen taidot, ryhmätyötaidot ja sosiaaliset taidot vahvistuivat ja että he saivat työkaluja oman hyvinvointinsa edistämiseen, mielekästä tekemistä, uusia näkökulmia ja ajatuksia. Ennen kaikkea he oppivat tunnistamaan omia tarpeitaan. Vuorovaikutustaidot paranivat ja luottamus muihin ihmisiin kasvoi.

Kohdennetulla STEA-avustuksella toteutettu toiminta

Kohdennetun STEA-avustuksen avulla yhdistys on vakiinnuttanut matalan kynnyksen toimintaansa, jonka kohderyhmänä on etenkin yksinäisyyttä kokevat ja erilaisista syistä työelämän ulkopuolella olevat aikuiset. Kohtaamiskertojen lukumäärä nousi selkeästi edellisestä vuodesta tuhannesta kolmestasadasta kahdeksaan tuhanteen, mutta se johtui pitkälti näyttelytoiminnasta ja suurista tapahtumista. Viestintää myös kehitettiin ja siihen Paikka auki -ohjelman kautta palkatulla viestintäavustajalla oli suuri merkitys. Edelliseltä vuodelta ylijääneellä avustuksella yhdistyksellä oli mahdollisuus jatkaa paikka viestintäavustajana toimineen henkilön työsopimusta, ja hänet palkattiin loppuvuodeksi viestintäkoordinaattoriksi ja lisäksi osa-aikainen viestintäavustaja.

STEAn kohdennetulla avustuksella toteutettiin

- STEAn kohdennetulla avustuksella toteutettiin
- 8 eri matalan kynnyksen, säännöllisesti kokoontuvaa ryhmää: Kohtaamisten kahvipöytä, Olkkariryhmä, Kesäolkkari, Lapinlahden askeleet, Mielen hyvinvoinnin taidetta, Viljelykerho, alkukesän virkistysryhmä. Jotkut ryhmät kokoontuivat säännöllisesti läpi vuoden (koronarajoitusten niin salliessa), toiset kokoontuivat lyhyemmän aikaa esim. kesäkuukausina. Ryhmät olivat avoimia, ja ainoa edellytys osallistua oli oma halu. Kohderyhmä osallistui vahvasti ryhmien suunnitteluun ja toteutukseen
- 7 matalan kynnyksen luontoryhmää
- 4 sosiaalisia taitoja lisäävää työpajaa
- 5 lyhempiaikaista projekti- ja tapahtumaryhmää, joissa suunniteltiin tapahtumia tai jotka kokoontuivat taide- tai luontotoiminnan ympärille
- Mielen terveyden ensiapu 1 ja Mielen terveyden ensiapu 2 -koulutukset
- 38 yleisölle avointa tapahtumaa, mm. nuorten mielen terveystapahtuma, kuntavaalipaneeli, luentoja, konsertteja ja keskustelutilaisuuksia.

MIITTI-toiminta

Kolmevuotisen hankkeen toisena toimintavuotena MIITTI toteutti monimuotoista kotoutumista ja mielenterveyttä edistävää matalan kynnyksen toimintaa ja tapahtumia. MIITTI – Hyvinvointia ja kohtaamisia ja Lapinlahden Lähteellä (2021-2023) -hankkeen toiminta on suunnattu erityisesti maahanmuuttajille, mutta se on avointa kaikille kaupunkilaisille. Keskeistä hankkeessa onkin vuorovaikutus eri väestöryhmien välillä. Sen työntekijät, ryhmänohjaajat ja vapaaehtoiset ovat lähes kaikki taustaltaan itse maahan muuttaneita, ja osa on käynyt läpi turvapaikkaprosessin. Vertaisuus edistää lähestyttävyyttä ja ymmärrystä kohderyhmien elämäntilanteesta. Moni ryhmänohjaaja ja vapaaehtoinen on ollut toiminnassa mukana jo perustamisesta lähtien. Vuosien yhteistyö on lujittanut MIITTI-yhteisöä ja vakiintuneet käytänteet helpottavat toiminnan päivittäiskoordinoitua. Lisäksi toimintaa on voitu kehittää ohjaajilta ja vapaaehtoisilta saadun palautteen perusteella paremmin vastaamaan osallistujien toiveisiin ja tarpeisiin.

Toimintaan osallistui vuoden aikana 1400 henkilöä, joista kolmannes oli erityisen haavoittuvassa asemassa olevia maahanmuuttajia, kuten turvapaikanhakija- ja pakolaistaustaisia, kolmannes muita maahanmuuttajia ja kolmannes Suomessa syntyneitä.

MIITTI-hankkeen säännölliseen, avoimeen ryhmätoimintaan kuului toimintavuotena 2022 mm. monikulttuurisia kielityöpajoja, keskusteluryhmiä sekä liikuntaryhmiä, kuten Run to sauna, Guided meditation, Kielivaihtokulma, Friends without borders, Suomea suomeksi sekä Let's tango.

Säännöllisten ryhmien lisäksi järjestettiin työpajoja ja koulutuksia. TOIVO-vertaisryhmissä ja Mielenterveyden ensiapu -kursseilla vahvistettiin arkisia mielenterveystaitoja. Sisällöissä painottuivat maahanmuuttoon liittyvät haasteet. Meaningful life design -keskusteluryhmässä käsiteltiin mielenterveyden teemoja, ja kieliryhmissä vahvistettiin arkista kielitaitoa ja vaihdettiin osaamista.

Yhteistyössä Kulttuuriyhdistämö Interkultin, Sininauhasäitiön sekä Nicehearts ry:n kanssa järjestettiin Music Heals ja Lapinlahti Friends and Family -tapahtumat. MIITTI-hankkeen työntekijät vierailivat Punavuoren vastaanottokeskuksessa ennen tapahtumaa esittelemässä toimintaa ja saattoivat vastaanottokeskuksen asukkaita tapahtumaan.

Punavuoren vastaanottokeskukseen pidettiin vuoden aikana säännöllisesti yhteyttä ja myös jouluna järjestettyyn matalan kynnyksen, yhteisölliseen tapahtumaan osallistui MIITTI:n kautta asukkaita vastaanottokeskuksesta.

Theatre of the oppressed -ryhmässä kokemuksia ja identiteettiä käsiteltiin draaman keinoin. Seksuaaliterveyden työpajojen aiheina oli mm. omat rajat, intiimiys, kommunikointitaidot ja ehkäisy. Ryhmät olivat avoimia, mutta toinen oli suunnattu osallistujille, jotka eivät ole saaneet aiemmassa kotimaassaan riittävästi tietoa aiheesta. Yhteistyössä Story Sharing Universumin kanssa toteutettavissa Story Sharing Café Lapinlahti -tapahtumissa osallistujat jakavat henkilökohtaisia tarinoita. Tapahtumiin yhdistyy tanssia ja musiikkia.

Aalto-yliopiston visuaalisen viestinnän muotoilun maisteriopiskelijoiden perustaman Kollektiivin kanssa järjestettiin yhteistyössä kerran kuukaudessa kaikille avoimia ”Design workshopeja” vaihtuvilla teemoilla. Niiden tavoitteena oli muotoilun avulla rakentaa yhteisöllisyyttä ja oikeudenmukaisempaa maailmaa.

Lisäksi järjestettiin kokkaustapahtumia, taidetyöpajoja ja kaksi taidenäyttelyä avajaisineen.

MIITTI – Hyvinvointia ja kohtaamisia Lapinlahden Lähteellä -hankeavustuksella toteutettiin vuoden aikana:

- 8 Vertaisryhmää
- 4 Liikuntaryhmää
- 6 Keskusteluryhmää
- 2 Seksuaaliterveysaiheista työpajaa
- 14 Muuta tapahtumaa (esim ruoanlaittoon tai taiteeseen liittyvää)
- 4 Story Sharing Café - tarinnankerrontatapahtumaa
- 2 musiikki- ja perhetapahtumaa
- 3 vastaanottokeskusvierailua
- 5 Mielenterveyden ensiapu -koulutusta (1 ja 2)

Asukastilatoiminta

Pro Lapinlahti on ylläpitänyt Helsingin kaupungin myöntämällä asukasosallisuusavustuksella asukastilatoimintaa, jonka kautta yhdistys on tarjonnut tiloja myös muiden yleishyödyllisten järjestötoimijoiden käyttöön sekä vapaiden harrasteryhmien pitopaikaksi. Tiloja on tarjottu kohdennetusti etenkin matalan kynnyksen ryhmätoimintaan sekä lähialueen asukasyhdistyksille.

Toimintavuoden tapahtumia

Vuoden aikana järjestettiin 70 yleisölle avointa tapahtumaa ja luentoa, joihin osallistui yhteensä noin 5000 kävijää. Jotkut perinteeksi muodostuneet tapahtumat siirrettiin verkkoon, muutama jouduttiin perumaan kokonaan.

Toukokuussa vietettiin Lapinlahden kukkaisviikkoja sekä Mental Health Art Week -tapahtumaa.

Heinäkuussa toteutettiin jo perinteeksi muodostunut Lapinlahti Loves Art and Life -tapahtuma, jossa juhlistettiin Suomen kuvataiteen päivää ja Lapinlahden sairaalan "syntymäpäivää". Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa, ja ohjelmassa oli mm. akvarellimaalausta, työpajoja, taide-esityksiä sekä puistokirppis.

Lokakuussa vietettiin yhdistettyä maailman mielenterveyspäivää ja Aleksis Kiven päivää monipuolisella ohjelmalla, johon kuului mm. työpajoja, luentoja sekä taide-esityksiä.

Marraskuussa järjestimme Elävien ääniä -tapahtuman, jossa jo perinteeksi muodostuneiden Pyhäinpäivän-ohjelmanumeroiden lisäksi esittelimme japanilaista butoh-tanssia ja romaniperinnelaulua. Joulukuussa vietettiin vielä itsenäisyyspäivän etkoja sekä Valon viikonloppua.

Mental Museum

Mental Museum Lapinlahden sairaalan päärakennuksessa on muuntuva näyttely mielenterveyden häiriöiden hoidosta. Esillä on myös Lapinlahden historiaa sekä taiteilijoiden töitä. Museo kuvaa suljetun sairaalan muuttumista kaikille avoimeksi mielen hyvinvoinnin keskuksesi. Lisäksi museon yhteydessä olevassa Käytävägalleriassa pidettiin vuoden aikana 12 mielenterveyteen ja ihmisyyteen liittyvää näyttelyä.

Näyttelytoiminta

Kolmessa eri näyttelytilassa, sekä Lapinlahden sairaalapuistossa, järjestettiin yhteensä 25 taidenäyttelyä, jotka nostivat mm. mielenterveyttä, ikääntymistä, yksinäisyyttä, kaupunkiluontoa ja kulttuuriperintöä koskevia teemoja esille.

Kaupunkiluontokeskus ja viljelytoiminta

Lapinlahden kaupunkiluontokeskus tarjoaa Lapinlahden kävijöille ja kohderyhmille paikkalähtöisesti luontoon liittyvää toimintaa, ideoita ja inspiraatiota. Toimintaa toteutetaan järjestämällä luontoon liittyviä avoimia ja tilattavia tapahtumia, työpajoja, luentoja ja opastuksia. Kaupunkiluontokeskus on osa Pro Lapinlahti mielenterveysseuran matalan kynnyksen hyvinvointia edistävää toimintaa.

Kaupunkiluontokeskuksessa löytää tietoa monimuotoisesta kaupunkiluonnosta Lapinlahdessa ja pääkaupunkiseudulla. Paikkalähtöisyys tarkoittaa Lapinlahden puistoon ja yhteisöön nivoutuvaa toimintatapaa, joka ammentaa Lapinlahden puiston ja ihmisten tarjoamista mahdollisuuksista sisältönsä ”kaikkien Lapinlahti” -idean mukaisesti.

Kuluneen vuoden aikana kaupunkiluontokeskuksen toimintaa järjestettiin Helsingin kaupungin ikäihmisten hyvinvointia lisäävään kulttuuritoimintaan suunnatulla avustuksella etenkin yli 65-vuotiaiden kohderyhmällä. Toimintaan sisältyi työpajoja, luontoretkeä sekä läsnäoloharjoituksia.

Suuren suosion saanut yhteisöviljelykerho kutsui kaiken ikäisiä palstaviljelystä kiinnostuneita hoitamaan yhdessä yhteisöviljelyyn varatun palstan pienviljelyä satokauden alusta loppuun.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoiset ovat tärkeä osa toimintaa. Yhdistyksen tarjoama monimuotoinen vapaaehtoistoiminta antaa vapaaehtoisille mahdollisuuden vahvistaa toiminnallista identiteettiään ja aktiivista kansalaisuutta. Yhdistyksessä vuoden aikana toimineet noin 120 vapaaehtoista ovat olleet mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa tapahtumia, pitäneet historiakerroksia, toimineet ohjaajina sekä apuohjaajina ryhmätoiminnassa, toimineet museo-oppaina, avustaneet näyttelytoiminnassa, tehneet vaikuttamistyötä, toimineet hallituksen luottamustehtävissä, osallistuneet siivous- ja kunnostustöihin, toimineet kirpputorin ja kahvilan eri työtehtävissä, ohjanneet joogaa ja muuta liikuntaa, osallistuneet viljelypalstojen hoitoon ja hoitaneet viherkasveja. Vapaaehtoiset kokivat Lapinlahden turvallisena paikkana, jossa on hyvä etsiä vahvuuksiaan ja opetella työelämässä ja arjessa tarvittavia taitoja.

Viestintä

Yhdistys teki aktiivista viestintää vuoden 2022 aikana yhdistyksen ja Lapinlahden Lähteen eri viestintäkanavien kautta. Tärkeimmät viestintäkanavat ovat kuukausittain ilmestyvä uutiskirje, joka lähetetään sähköpostitse reilulle 2000 vastaanottajalle sekä Lapinlahden Lähteen Facebook-sivu, joka vuoden aikana onnistui kasvattamaan seuraajamäärän lähes 15000:een. Yhdistyksen viestinnässä vaikuttamisviestinnällä on ollut tärkeä osa.

Vaikuttamistyö ja Lapinlahden tulevaisuus

Lapinlahden vanhan sairaala-alueen muodostaman kulttuuriperintökohteen vaaliminen on olennainen osa yhdistyksen toimintaa. Vaikuttamistyötä toteutetaan aktiivisesti etenkin osana Lapinlahden toimijoiden vaikuttamistyöryhmää, niin kutsuttua Ohjausryhmää, joka kokoontuu säännöllisesti 2–4 kertaa kuukaudessa. Alkuvuodesta esittelimme osana Ohjausryhmää Lapinlahden toimintaa Helsingin apulaispormestari Anni Sinnemäelle sekä kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtaja Ville Lehmuskoskelle, maankäyttöjohtaja Rikhard Manniselle, erityisasiantuntija Mia Kajanille ja tonttipäällikkö Sami Haapaselle. Osallistuimme vuoden aikana myös Ukraina-teemaisten tapahtumien järjestämiseen, kuten Ilta Ukrainalle -tapahtuma 4. maaliskuuta ja talvivarustekeräys syksyllä.

Vaikuttamistyöhön tuli loppuvuodesta käänne, kun Helsingin kaupunki kutsui Lapinlahti-yhteisön edustajat tapaamiseen 30.11.2022, jossa kerrottiin kaupungin suunnitelmista Lapinlahden alueen suhteen. Heti tapaamisen perään kaupunki julkaisi asiasta myös tiedotteen.

Suunnitelman mukaan Helsingin kaupunki ja kiinteistöyhtiö NREP muodostaisivat yhteisen kiinteistöosakeyhtiön, joka omistaisi Lapinlahden tilat ja vastaisi tilojen kunnostamisesta ja vuokraamisesta. Helsingin kaupunkiympäristön toimialan Lapinlahti-yhteisölle esittelemässä yksityiskohtaisemmassa suunnitelmassa uuden kiinteistöosakeyhtiön pääomistajaksi tulisi NREP.

Helsingin kaupungin alustava suunnitelma Lapinlahden tulevaisuudesta sai huolestuneen vastaanoton Lapinlahti-yhteisössä. Yhdistys oli mukana Lapinlahti-yhteisön yhteisessä kannanotossa, jossa nostettiin esiin hyvänä se, että suunnitelmaan on sisällytetty muun muassa alueen luontoarvojen turvaaminen, mielenterveys-, kansalaisjärjestö- ja kulttuuritoiminnan jatkuminen alueella ja se, että Lapinlahden puistoon ei sallita lisärakentamista. Vakavina huolenaiheina nähtiin kuitenkin se, että kansainvälinen kiinteistökehittäjä tulisi enemmistöosakkaaksi Lapinlahden tilat omistavaan kiinteistöosakeyhtiöön, sekä yhdistyksen toiminnan ja kohderyhmän hyvinvoinnin kannalta etenkin se, että suunnitelman mukaan korjaus toteutettaisiin kertakorjauksena, mikä sulkisi päärakennuksen kokonaan vähintään 18 kuukaudeksi.

